

Sygn. akt I C 2295/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Wojciech Modrzyński

Ławnicy : -----

Protokolant: : st. sekr. sądowy Monika Falkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 25 maja 2016 r. w Toruniu

sprawy z powództwa Giełdy Praw Majątkowych (...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko B. K.

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanej B. K. na rzecz powódki Giełdy Praw Majątkowych (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 150.000 zł. (sto pięćdziesiąt tysięcy złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 12 marca 2010 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty; z tym ustaleniem, że odpowiedzialność B. K. ma charakter solidarny do odpowiedzialności K. K. wynikającej z nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanym przez Sąd rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie w sprawie VI Nc-e 783479/11;
2. Zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 3600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Wojciech Modrzyński

IC 2295/15

UZASADNIENIE

Do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie wpłynął pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym Giełdy Praw Majątkowych (...) S.A. z siedzibą w W. przeciwko K. K. i B. K. o zapłatę kwoty 150000 zł. W uzasadnieniu swego pozwu powód wskazał, iż pozwani w dniu 12 marca 1999 roku zawarli z Bankiem Spółdzielczym w B. umowę kredytową nr (...) na kwotę 536.433,72 zł. W związku z brakiem spłaty kredytu przez pozwanych w dniu 7 listopada 2003 roku Bank wystawił bankowy tytuł egzekucyjny zaopatrzony w klauzulę wykonalności na rzecz Banku Spółdzielczego w B.. Następnie na mocy umowy o przelew wierzytelności z dnia 22 marca 2010 roku Bank zbył wierzytelności na powoda. Powód nabył wierzytelność w łącznej kwocie 488.761,37 zł tytułem należności głównej oraz kwotę 63.518,24 zł tytułem odsetek umownych, skapitalizowanych na dzień 11 marca 2010 roku. Powód wezwał pozwanych do spłaty zadłużenia wezwaniami z dnia 28 kwietnia 2010 roku. Wezwania pozostały bezskuteczne. W dniu 30 czerwca 2010 roku powód wystąpił o zawiązanie do próby ugodowej proponując pozwany umorzenie części odsetek ustawowych oraz rozłożenie spłaty zadłużenia na raty. Pozwani nie ustosunkowali się do próby ugodowego rozwiązania sytuacji. W uzasadnieniu pozwu powód podkreślił także, iż dochodzona pozew kwota stanowi jedynie część należności głównej do spłaty, której zobowiązani są pozwani.

Nakazem zapłaty z dnia 26 lipca 2011 roku wydanym w postępowaniu upominawczym Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie po rozpoznaniu pozwu Giełdy Praw Majątkowych (...) S.A. z siedzibą w W. nakazał pozwanym: K. K. i B. K. aby w ciągu 2 tygodni od doręczenia nakazu solidarnie zapłacili powodowi kwotę 150.000,00 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 12 marca 2010 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 5475 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sprzeciw od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym złożyła pozwana B. K. zaskarżając nakaz w całości. Sprzeciw ten został wniesiony 22 października 2015 roku. Pozwana w sprzeciwie podniosła zarzuty dotyczące nieważności postępowania w związku z pozbawieniem strony możliwości obrony swoich praw, błędnego ustalenia należności dochodzonej pozwem, zarzut przedawnienia roszczenia, i zarzut niewłaściwości Sądu.

W uzasadnieniu sprzeciwu wskazała, iż nakaz zapłaty został jej doręczony pod nieprawidłowy adres, pod którym nigdy nie zamieszkiwała. Brak skutecznego doręczenia uniemożliwił pozwanej skuteczną obronę. Pozwana ograniczyła się w sprzeciwie jedynie do lakonicznego sformułowania, iż kwestionuje co do samej zasady dochodzone pozwem roszczenie wskazując, iż w jej ocenie jest ono przedawnione.

Postanowieniem z dnia 23 października 2015 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie stwierdził, iż sprzeciw B. K. od nakazu zapłaty wniesiony został w terminie i przekazał sprawę do Sądu Okręgowego w Toruniu według właściwości.

W odpowiedzi na zarzuty zawarte w sprzeciwie od nakazu zapłaty powód podtrzymał żądanie pozwu i zakwestionował skuteczność podniesionego zarzutu przedawnienia, wskazując na prowadzone postępowanie egzekucyjne, które zgodnie z art. 124 § 2 k.c. doprowadzały do przerwania biegu przedawnienia. Pełnomocnik powoda wskazał również, że do pozwu dołączono szereg dokumentów, z których wynika zarówno zasadność dochodzonego roszczenia jak i jego wysokość. Podkreślił raz jeszcze, iż w niniejszym postępowaniu dochodzona jedynie jest część należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty to od daty zakupu wierzytelności.

Pozwany K. K. sprzeciwu nie złożył i co do niego nakaz uprawomocnił się.

Sąd ustalił, co następuje:

Umową z dnia 12 marca 1999 roku nr (...)Bank Spółdzielczy w B. Oddział w G. udzielił B. K. i K. K. kredytu obrotowego na konwersję zadłużenia w kwocie 536.423,72 zł. Zgodnie z umową kredyt miał być spłacony 60 ratach począwszy od dnia 1 kwietnia 1999 roku. Pierwsza rata miała wynosić 8963,72 zł a następnie 59 równych rat w kwocie po 8.940 zł płatnych do 1-ego każdego miesiąca, przy czym ostatnia rata płatna byłaby 1 marca 2004 roku. Oprocentowanie kredytu było zmienne i w dniu zawarcia umowy wynosiło 19%. Zmiana wysokości oprocentowania następowała w przypadku zmiany stopy oprocentowania kredytu lombardowego, stopy redyskonta weksli oraz poziomu rezerw obowiązkowych ustalonych przez NBP. W celu zabezpieczenia kredytu pozwani wystawili weksel in blanco na rzecz Banku, dokonali przewłaszczenia na rzecz kredytodawcy własności środków transportowych o łącznej wartości 543.500,00 zł wraz cesjami polis ubezpieczeniowych oraz ustanowili hipotekę na swojej nieruchomości dla, której prowadzona jest Księga Wieczysta KW nr (...) na kwotę 100.000 zł.

Dowód: umowa k.-46-47

Umowa przewidywała także, iż w przypadku stwierdzenia przez Bank, że warunki udzielenia kredytu nie zostały dotrzymane lub została zagrożona terminowa spłata kredytu z powodu złego stanu majątkowego kredytobiorców Bank mógł wypowiedzieć umowę kredytu w całości lub w części bądź też zażądać dodatkowego zabezpieczenia spłaty kredytu bądź przedstawienia w określonym terminie programu naprawczego i jego realizacji po zatwierdzeniu przez Bank. Okres wypowiedzenia umowy wynosił 30 dni, a w przypadku zagrożenia upadłością kredytobiorcy - 7 dni. Kredytobiorcy w §11 umowy, zgodnie z postanowieniami ustawy prawo bankowe, poddali się egzekucji w zakresie roszczeń wynikających z umowy do łącznej kwoty 1.877.483,02 zł.

Dowód: umowa k.-46-47

Kredytobiorcy zaprzestali płacenia swoich zobowiązań. W tej sytuacji, dnia 7 listopada 2003 roku, Bank Spółdzielczy w B. Oddział w G. wystawił Bankowy Tytuł Egzekucyjny opiewający na kwotę 568.382,71 zł wynikającą z tytułu udzielonego pozwanym kredytu na podstawie umowy nr (...) z dnia 12 marca 1999 roku przeciwko B. K. i K. K.. Postanowieniem z dnia 19 grudnia 2003 roku Sąd Rejonowy w G.w sprawie I Co 2886/03 nadał powyższemu Bankowemu Tytułowi Egzekucyjnemu klauzulę wykonalności przeciwko dłużnikom B. K. i K. K. obejmującemu następujące należności: niespłaconą należność główną w kwocie 504.854,47 zł; odsetki za okres do dnia 7 listopada 2003 roku w kwocie 63.518, 24 zł; koszty upomnień 10,00 zł - tj. łącznie 568.382,71 zł i dalsze należne od dłużników odsetki od dnia 8 listopada 2003 roku liczone od kwoty 504.854,47 zł według zmiennej stopy procentowej obowiązującej w danym okresie w Banku Spółdzielczym w B. Oddział w G., która na dzień sporządzenia tytułu egzekucyjnego wynosiła 28% w stosunku rocznym z jednoczesnym ograniczeniem odpowiedzialności dłużników do kwoty 1877483,02 zł. Tytuł wykonawczy wydano wierzycielowi w dniu 5 stycznia 2004 roku.

Dowód: (...) k.-48- 49

W oparciu o powyższy Bankowy Tytuł wykonawczy dniu 5 lutego 2004 roku Bank Spółdzielczy w B. wystąpił o wszczęcie postępowanie egzekucyjnego przeciwko dłużnikom. Postępowanie prowadzone było przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w G. K. Ł. pod sygn. akt KM 153/04 i zakończyło się 31 grudnia 2009 roku. Postępowanie egzekucyjne skierowaną m.in. do nieruchomości należących do dłużników położonych w G. przy ul. (...) i ul. (...). Postanowieniem z dnia 31 grudnia 2009 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w G.K. Ł. umorzył postępowanie wobec stwierdzenia dalszej bezskuteczności egzekucji i zwrócił wierzycielowi tytuł wykonawczy. Jednocześnie ustalił koszty postępowania egzekucyjnego na kwotę 58.374,26 zł i w całości obciążył nimi dłużników.

W uzasadnieniu powyższego postanowienia Komornik wskazał, iż wierzyciel wystąpił o egzekucję świadczenia pieniężnego w kwocie 577.290,28 zł. Dalsza egzekucja okazała się bezskuteczna ponieważ przeciwko dłużnikom prowadzona jest w Kancelarii egzekucja z wniosku kilkudziesięciu innych wierzycieli, w których łączna kwota zaległości przekracza 5.500.000 zł. Jedynym majątkiem dłużników były nieruchomości położone w G. przy ul. (...). Nieruchomości te zostały sprzedane na licytacjach w dniach: 23 lutego 2005 roku, 8 grudnia 2006 roku i 2 lutego 2007 roku. Suma uzyskana z egzekucji w/w nieruchomości nie wystarczyła na zaspokojenie roszczeń wierzycieli. Ponadto dłużnik K. K. jest zobowiązany do alimentacji w sprawie egzekucyjnej o sygnaturze KMP 53/04 korzystającej z pierwszeństwa zaspokojenia. W toku postępowania egzekucyjnego nie stwierdzono innego majątku dłużników mogącego zaspokoić roszczenia wierzycieli.

Dowód: informacja znajdująca się na tytule wykonawczym k – 49,

Dokumenty k - 68-73

Zadłużenie dłużników B. K. i K. K. względem Banku Spółdzielczego w B. na dzień 11.03.2010 roku wynosiło 488.761,37 zł tytułem należności głównej i 63.518,24 zł z tytułu odsetek liczonych na dzień 11.03.2010 roku. Zadłużenie wynikało z umowy kredytowej nr (...) z dnia 12 marca 1999 roku.

Dowód: wyciąg z ksiąg rachunkowych banku k – 50

W dniu 22 marca 2010 roku zawarta została pomiędzy Bankiem Spółdzielczym w B. a Giełdą Praw Majątkowych (...) S.A. w W. umowa cesji wierzytelności. Przedmiotem powyższej umowy była również wierzytelności wobec pozwanych wynikająca z zawartej przez nich umowy nr (...) z dnia 12 marca 1999 roku. Zbywana wierzytelność opiewała na kwotę 488.731, 37 zł tytułem należności głównej i w 63.518, 24 zł tytułem odsetek.

Dowód: dokumenty k – 51, 52

Pozwem z dnia 14 lipca 2011 roku powód wystąpił w elektronicznym postępowaniu upominawczym do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie przeciwko dłużnikom K. K. i B. K. o zapłatę kwoty 150000 zł wraz z

ustawowymi odsetkami od dnia 12 marca 2010 roku do dnia zapłaty. Dochodzona pozewm należności stanowiła część należności nabytej na podstawie umowy cesji z dnia 22 marca 2010 roku.

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny ustalono w oparciu o dokumenty załączone do pozwu jak i późniejszych pism procesowych.

Sąd uznał powyższe dokumenty za w pełni wiarygodne. Żadna ze stron postępowania nie kwestionowała złożonych dokumentów zarówno w zakresie ich treści jak i prawdziwości. Dokumenty zostały sporządzone w przewidzianej przez prawo formie. Ich prawdziwość nie budziła zastrzeżeń Sądu.

Zeznania pozwanej B. K. nie wniosły nic do sprawy. Pozwana nie potrafiła przypomnieć sobie okoliczności zawarcia umowy kredytowej, nie miała wiedzy na temat aktualnego stanu zadłużenia. Pozwana wskazywała jedynie, że nie stanie spłacić tak znacznej kwoty z osiągniętych przez siebie dochodów. B. K. podkreślała, iż nie miała wiedzy o prowadzonym postępowaniu z wniosku powódki bowiem nigdy nie zamieszkiwała pod adresem wskazanym w pozwie.

W ocenie Sądu żądanie pozwu jest zasadne.

W pierwszej kolejności odnieść należy się do zarzutu przedawnienia roszczenia podniesionego w sprzeciwie od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym.

W ocenie Sądu zarzut ten jest chybiony.

Nie budzi wątpliwości w świetle regulacji zawartej w art. 118 k.c., iż termin przedawnienia roszczeń związanych z umową kredytową udzieloną przez bank wynosi 3 lata. Bank Spółdzielczy jako podmiot gospodarczy zawodowo trudni się udzielaniem pożyczek. Dochodzone w pozwie roszczenia ściśle wiążą się z prowadzoną działalnością gospodarczą. Powyższy termin przedawnienia znajdzie zastosowanie w niniejszej

Zgodnie z art. 123 § 1 pkt 1 k.c. bieg terminu przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Po każdym przerwaniu przedawnienia termin biegnie od nowa (art. 124 § 1 k.c.). Zgodnie z art. 124 § 2 pracy w razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym albo przez wszczęcie mediacji, przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt omawianej sprawy wskazać należy, iż Bank Spółdzielczy w B. po wypowiedzeniu umowy kredytowej i uzyskaniu Bankowego Tytułu Wykonawczego w 2003 roku, wszczął postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnikom w 2004 roku. Zarówno wystąpienie do Sądu z wnioskiem o wydanie tytułu wykonawczego jak złożenie wniosku o wszczęcie egzekucji doprowadzały do przerwania biegu przedawnienia. Postępowanie egzekucyjne zostało umorzone postanowieniem z dnia 31 grudnia 2009 roku i od tego momentu należy liczyć od nowa bieg 3-letniego terminu przedawnienia. Po umorzeniu postępowania egzekucyjnego w marcu 2010 roku dotychczasowy wierzyciel Bank Spółdzielczy zbył na rzecz powoda przysługującą mu względem dłużników wierzytelność wynikającą z umowy kredytowej (...). Nabywca wierzytelności – powód w niniejszym postępowaniu, w dniu 14 lipca 2011 roku, wystąpił z pozwem złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie o wydanie nakazu zapłaty. Nie budzi wątpliwości, iż czynność ta ponownie przerwała bieg terminu przedawnienia. Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 26 lipca 2011 roku Sąd nakazał pozwanym K. K. i B. K., aby solidarnie zapłacili powodowi Gieldzie Praw Majątkowych (...) SA w W. kwotę 150.000 zł z odsetkami ustawowymi od 12 marca 2010 roku do dnia zapłaty oraz kwotą 5475 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Powyższy nakaz został wysłany do pozwanej na adres - G. ul. (...). Korespondencja od pozwanej wróciła do Sądu 2-krotnie awizowana i nie podjęta w terminie. W tej sytuacji Sąd Rejonowy uznał korespondencję za prawidłową doręczoną i uprawomocnił powyższy nakaz. O prowadzonym postępowaniu dłużniczka dowiedziała

się w październiku 2015 roku i niezwłocznie złożyła sprzeciw od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym do Sądu Rejonowego. Pozwana wskazała, iż nigdy nie zamieszkiwała pod adresem G. ul. (...). Wobec powyższego zarządzeniem z dnia 23 października 2015 roku uchylono zarządzenie z 21 września 2011 roku o pozostawieniu w aktach ze skutkiem doręczenia korespondencji dla pozwanej i doręczono jej ponownie odpis pozwu wraz z nakazem zapłaty i pouczeniem. Sąd Rejonowy uznał zatem, iż sprzeciw z dnia 12 listopada 2015 roku wniesiony od nakazu zapłaty z 2011 roku, został wniesiony terminie i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Toruniu według właściwości. Zgodnie z przywołanym wyżej art. 124§2 k.c. w razie przerwania biegu terminu przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed Sądem przedawnienie nie biegnie na nowo dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone. Postępowanie prowadzone przed Sądem Okręgowym w Toruniu jest kontynuacją postępowania prowadzonego przed Sądem Rejonowym w związku ze złożonym sprzeciwem od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym. Nie można zatem, jak czynił to pełnomocnik pozwanej wywodzić, iż skoro od dnia wydania nakazu zapłaty do dnia rozpoznania sprawy przez Sąd upłynął okres około 4 lat to doszło do przedawnienia roszczenia. Wszczęcie bowiem postępowania sądowego doprowadziło do przerwania biegu przedawnienia i do czasu zakończenia tego postępowania termin ten nie biegnie. Raz jeszcze podkreślić należy, iż decydujące znaczenie w tej sprawie ma wniesienie sprawy do Sądu, a w omawianym przypadku miało to miejsce w 2011 roku. To właśnie data złożenia pozwu do Sądu była datą, która przerwała bieg terminu przedawnienia. Błędne doręczenie nakazu zapłaty na niewłaściwy adres nie może skutkować przyjęciem, że termin ten nie został przerwany. Również brak jest podstaw do przyjęcia, iż termin przerwania biegu przedawnienia uzależniony jest od skutecznego i prawidłowego doręczenia pozwanemu pisma procesowego wszczynającego postępowanie. Wykładnia taka sprzeczna jest z literalnym brzmieniem przepisu art. 123§1 k.c. Powyższy przepis wskazuje wprost, iż bieg terminu przedawnienia przerywa każda czynność przed Sądem, a nie czynność związana ze skutecznym doręczeniem przez Sąd orzeczenia czy odpisu pozwu pozwanemu.

W tej sytuacji w ocenie Sądu podniesiony zarzut przedawnienia jest chybiony.

W omawianej sprawie powódka podniosła także zarzut niewłaściwego ustalenia wysokości należności dochodzonej pozwem. Zawarty w sprzeciwie zarzut jest lakoniczny i w zasadzie nie zawierał żadnego uzasadnienia. W swoich zeznaniach powódka wskazała, iż kwestionuje wysokość dochodzonej kwoty bowiem przy osiągniętych dochodach nie jest w stanie jej spłacić.

Przede wszystkim wskazać należy, iż wbrew stanowisku pozwanej powód wykazał wysokość dochodzonego roszczenia. Do pozwu dołączył wyciąg z ksiąg rachunkowych banku na dzień zawarcia umowy cesji wierzytelności. Wprawdzie wyciąg z ksiąg banku nie ma w postępowaniu cywilnym mocy dokumentu urzędowego (art. 95 ust. 1a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. prawo bankowe – tekst jednolity Dz. U. z 2015r. , poz. 128 ze zmianami), ale powód wykazał dochodzoną należność także innymi dokumentami. W świetle poczynionych ustaleń faktycznych pozwana wraz z mężem zawarła w dniu 12 marca 1999 roku umowę kredytową na kwotę 536.433,72 zł. Zgodnie z art. 69 ust.1 prawa bankowego przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Pozwani nie wywiązali się z postanowień umowy i w efekcie Bank uzyskał Bankowy Tytuł Wykonawczy przeciwko dłużnikom na kwotę przekraczającą pół miliona złotych. Przeprowadzone postępowanie egzekucyjne zostało umorzone z powodu jego bezskuteczności, a tytuł egzekucyjny zwrócony wierzycielowi. Ze wszystkich wskazanych dokumentów wynika, iż dłużnicy nie spłacili należności względem banku. Biorąc pod uwagę treść załączonych do akt sprawy dokumentów brak jest podstaw do zakwestionowania ustaleń zawartych w wykazie z ksiąg rachunkowych banku, tym bardziej, iż powód w niniejszym postępowaniu dochodzi za ledwie części przysługującej mu należności.

Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd zgodnie z powyższymi przepisami orzekł jak w sentencji. Z uwagi na to, iż z umowy o kredyt bankowy wynika solidarność dłużników i fakt, iż nakaz zapłaty z dnia 26 lipca 2011 roku uprawomocnił się w stosunku do K. K. w wyroku należało zaznaczyć, iż oboje dłużnicy będą ponosili solidarną odpowiedzialność względem wierzyciela. O kosztach orzeczono w myśl art. 98 k.p.c. Powyższy przepis konstruuje podstawową zasadę postępowania cywilnego nakładającą na stronę przegrywającą obowiązek zwrotu

kosztów przeciwnikowi. Na koszty składa się wynagrodzenie pełnomocnika powódki ustalone w oparciu o §6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013 roku, poz. 490 ze zmianami) w zw. z §21 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804).

SSO Wojciech Modrzyński